

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓ
HIVATAL ÉS NYOMDA

Cluj-Kolozsvár, St. Baron
C. Pop, (Brassai-utca) 10

Telefon: Szerkesztőség
és kiadóhivatal — 977
Cs. N. Sz. — 558

A kéziratok kizárólag a
szerkesztőségnek cím-
zendők. Kéziratokat nem
adunk vissza

UJ KELELET

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Romániában	
Egész évre	— 320
Félévre	— 320
Negyedévre	— 170
Egy hónapra	— 60
Egy szám ára pályaud- varon és vidéken is 3 lej	
Bukarestben	— 3-50
Csehszlovákiában	
Egy hónapra	— 25 ct
Egy szám	— 1-50 ct

1924 március 19 Szerda

Cluj-Kolozsvár * VII. évfolyam * 65. szám

5684. Adár sáni 13

A gyűlölet biológiai értékelése

A cluji egyetem kiváló professzora Dan Radulescu, az univerzális koncepciójú kémikus, biológus és szociológus-anapok-ban előadást tartott az egyetem IV-es számú tantermében „Biológiai morál” címmel. Erdemesnek tartjuk alább kivonat-osan megismertetni a nem mindennapi előadás lényegét.

Radulescu professzor legelőször is a morál, etika, kultúra és civilizáció fogalmát határozza meg természettudományi precizitással, mert szerinte ezeknek a szavaknak az idő éppúgy elkoptatta a valódi tartalmát, mint a régi pénz értéke. Az abszolút morál az előadó szerint a biológiai morál, ami az ember esetében nem egyéb, mint az *energiák tudatos felhasználása az egyén időben való fennmaradásának érdekében.*

Ezt a biológiai morált minden állati organizmus respektálja, a sejtek ezrei, amelyek az állati szervezetet felépítik, kivétel nélkül az állati-emberi egyéneknél időben való konzerválá-sáért dolgoznak. Az az ember, aki nem él a biológiai morál szerint, — minden transzcen-dentális hatalom beavatkozása nélkül — magá-ban hordja a pusztulás csíráit. A biológiai morál szerinti életmód szükségének az érzete min-den korban meg volt, csak nagy háborúk, jár-ványok és más ilyen csapások idejében — és bizonyos szempontból a mi napjainkban is — gyön-gült el.

Radulescu professzor ezután a társadalom-fejlesztés fázisainak vizsgálatán keresztül kimu-tatta, hogy míg az emberi ég pásztor és nomád életet élt, a biológiai morál statisztikai szem-pontból gyűlöletet és harcot termelt ki, mert több volt az erber, mint a kenyér és az egyes törzsek csak harcra és gyűlölettel tudták meg-védeni nyájukat a szomszéd törzsek rabló ter-vei ellen. Amikor a társadalom a szervezett földművelés társadalmába jutott, a biológiai morál az egyén érdekeinek a közönség érdekeire való feláldozását kívánta és megszűnt a harc morális szükségé.

A kultúra és a civilizáció is függvénye a biológiai morálnak, mert a kultúra mindazok-nak a pozitív ismereteknek az összessége, ame-lyek módot nyújtanak arra, hogy az energiákat az ember, az egyének az időben való fenn-maradása szolgálatába állítsa be. A civilizá-ció pedig — szinonim fogalom a biológiai morállal — a kultúra adottságainak tudatos alkalmazása. Ha a mai viszonyokat ezen a szemüve-gen keresztül vizsgáljuk, akkor meggyőződünk arról, hogy vannak kultúrnépek, amelyek nem érdemlik a civilizált jelzőt, mert háborúkkal és más eszközökkel az emberi nem pusztítását szolgálják. Minden egyének az emberiséghez való viszonya sokszoros. Első fokon apánk és anyánk van, második fokon két nagyapánk és két nagyanyánk és így feljebb geometriai arány-ban nő a hozzátartozóink száma, végül is az egész emberiséggel testvérek vagyunk. Így bio-lógiai szempontból minden egyén, aki civilizá-cióval együtt immorális is. Igen sok filozófus helytelenül interpretálta Darwin teóriáját és a létért való küzdelmet a társadalomban is min-denek fölül helyezte. Ma már a gyűlöletnek és ellenségeskedésnek semmi szerepe nincs a létért való küzdelemben. A gyűlöletnek statisztikai szükségességére nulla, de éppen úgy ahogy a v. kony bél mögött megmaradt a vakbél, épp úgy átörököltük az agyi vakbél is — a gyű-löletet — őseinktől, akik a pusztákon terelték nyájukat.

A sovinizmus biológiai szempontból ha-sonlóképpen destruktív, mert a társadalmi élet irányításának egyetlen kritériuma biológiai szükségesség és *mennél kevesebb a száma azoknak az embereknek, akiket gyűlölünk, annál morálisabbak vagyunk.*

A kamara megkezdte a lakástörvény általános vitáját

Lupescu parasztpárti képviselőt tíz napra kizárták az ülésekről. Duca miniszter csütörtökön külpolitikai expozét tart

(Bucuresti-Bukarest, március 18. Az Uj Kelet tudósítójától.) A kamara tegnapi ülésén Fi lipescu kérte az igazságügyminisztert, rendelje el a romániai bíróságoknak, pecsételjék le az urnákat az ottani választás alkalmával. Marzescu miniszter válaszában kijelenti, hogy a kormány-nak nem áll módjában instrukciókat küldeni a bíróságnak, de ha valamelyik bíró bűnösnek találta, meg lesz büntetve.

Ezután a kamara megismételte a szombati ülésen eredménytelen szavazást Lupescu parasztpárti képviselő ügyében és a képviselő Florian képviselő bántalmazása miatt kizárta az ülé-sekről 10 napra. Dan előadó felolvasta a lak-bérleti törvényjavaslatot.

Kilenc demars a bajor kormány ellen

A müncheni konzulátusok orvoslást kérnek a bajor kormány szabotázsá ellen. Súlyos komplikációk akadályozzák a szakértők munkáját. Kizárták a kommunistákat a hamburgi parlamentből

(Páris, március 18. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az első szakértői bizottság tegnap ple-náris ülést tartott, amelyen a bankügyi al-bizottság jelentését tárgyalták. Amerikai körök-ben azt hiszik, hogy a jelentést egyelőre nem fogják a jóvátételi bizottság elé terjeszteni. A halasztás lehetőségét látszik igazolni az is, hogy dr. Schacht, a német birodalmi bank elnöke még a héten Párisba utazik.

Általában az a vélemény szakértői körök-ben, hogy

a munkálatok lényegesen lassabban halad-nak, mint eredetileg tervezték.

Különösen a német jegybank szabályzatának részleteit nem tisztázták még és így a tervezet még nem tekinthető véglegesnek. A legfőbb nehézség az, hogy a jóvátételi fizetéseket is fel kell venni ebbe a szabályzatba. Ezáltal ugyanis újabb nehézségek fognak támadni, mert biztosítani kell benne azokat a készpénz-fizetéseket, amelyeket Németországnak meg kell térítenie hitelezőinek a jóvátételi bizottság terhére. Ha

Németország kezességét vállal

arra, hogy a jóvátételi bizottság számlájára nagyobb összegeket fog a jegybanknál be-fizetni és erre a célra a hitelező államoknak megfelelő csekkeket fog kiállítani a jegy-bankkal, a következő két lehetőség áll elő:

Ha a német jegybank nem aranyban fi-zeti ki ezeket a csekkeket, akkor ezek a csek-kek a diszázsio következtében veszíteni fognak értékükből. Ha pedig a jegybank aranyban akar fizetni, akkor legalább is az első években egész aranykészletét a hitelezőknek kell oda-adnia és akkor

a jegybank ércfedezet nélkül marad.

München, márc. 18. A müncheni konzul-tesztület nevében Ausztria, Lengyelország, Cseh-szlovákia, Magyarország, Jugoszlávia, Anglia, Spanyolország, Brazília és az amerikai Egyesült-Államok képviselői egyöntetű elhatározás alap-ján azzal a kivánsággal fordultak államaik Ber-linben székelő diplomáciai képviseletéhez, hogy diplomáciai demars utján

szabályozzák a bajor kormányhoz való viszonyukat.

A müncheni konzulátusoknak ez a lépése kül-

Toni Jorga-párti megállapítja, hogy Mar-zescu törvényjavaslata job-b, mint az előzőek, mégis az állam nem látja be, hogy a lakás-problémát csak építkezéssel lehet megoldani. Szónok ismerteti a külföldön megindult épít-kezési akciókat. Kéri a parazíták elűzését a városokból.

Rautu Jorga-párti a javaslat általános el-veit helyesli. A részletekkel nem mindenben ért egyet és a részletes vitánál majd módosítá-sokat fog benyújtani.

Dr. Lupu interpellációját a külpolitikai helyzetről csütörtökre, folyó hó 20-ára tűzte ki a kamara elnöksége. Duca külügyminiszter azonnal válaszolni fog az interpellációra.

politikai szempontból rendkívüli jelentőséggel bír, minthogy eddig a weimari alkotmány és a nemzetközi jogszokások alapján a bajor kor-mány elutasította a konzulátusokkal való köz-vetlen hivatalos összeköttetést. Mint ismeretes, a pápai udvaron kívül csak Franciaország élt azzal a versaillesi békeszerződésben kikötött joggal, hogy követséget állítson fel München-ben. A többi államok megelégedtek azzal, hogy a müncheni főkonzulátus vezetését valamelyik diplomatájukra bizzák. Ezek a diplomaták most azt mondják, hogy feladatuk teljesítésében erő-sen gátolja őket az, hogy bajor részről vagy illetéktelen alárendelt hatóságokhoz, vagy pe-dig Berliuben levő diplomáciai képviseletük útján a birodalom külügyi hivatalához utasít-ják őket, ez azonban

a bajor felségjogokba való bármilyen beavatkozást megtagad.

Berlin, március 18. A hamburgi polgárság parlamentjéből tegnap kiutasították a hét kép-viselőből álló kommunista frakciót. A tegnapi ülés megnyitáskor ugyanis Franke kommu-nista képviselő az elnök engedélye nélkül fel-ugrott a szószekekre és tudatta, hogy a parlament

rendőrök felügyelete alatt folytatja tárgyalásait.

Franke ezért különböző szidalmakkal illette az elnökséget és a többi pártokat. Sokan hango-san követelték, hogy hagyja el a szószekeket, de mert Franke vonakodott ezt megtenni, az ülést félbeszakították.

Az ülés újból való megnyitása után a többi pártok képviselői körbeállták a szószekeket és megakadályozták, hogy a kommunisták is-mét szóhoz jussanak. Ezután új napirendet ál-lapítottak meg, amely teljhatalmu tegyelmi el-járást biztosít az elnöknek. A kommunisták

fűlsiketítő lármával fogadták az új ház-szabályokat.

Az ülést még háromszor kellett félbeszakítani. Franke képviselőt az elnökség háromszor rend-re-utasította, azután pedig kizárta az ülésekből és felszólította, hogy hagyja el a termet. A kép-viselő ellenben ellene szegült a felszólításnak, mire az elnökség karhatalommal távolította el. Ezt az eljárást a többi kommunista képviselők óriási zajjal helytelenítették, ami arra kény-szerítette az elnököt, hogy őket is kény-szerítse titkosrendőrök által a terem elhagyá-sára. Az új házszabályok szerint a kizárt kom-munisták négy hétig nem léphetnek be a par-lament ülésterembe.

Árverezik a költő könyveit

Rövid hírből jelentettük már, hogy Kiss József könyveit a napokban árverezték. Erről az eseményről szól alábbi tudósításunk:

(Budapest, március 18. Az Uj Kelet tudósítójától.) Pénteken délután kezdődött... Két egymásbanyiló szoba ajtaját kiemelték, egy dobogóra zsurasztalkát állítottak: mögötte trónol a kikiáltó... Huszonézer korona másodszer, — senki többet?... Gazdát cserélnek a költő szorgosan gyűjtött, szeretett könyveit.

Nagy az érdeklődés. Már napokkal ezelőtt lelkes amatőrök bucsujárása folyt a harmadik szobában, ahova eladásra rendezetten kiállították Kiss József könyvtárának zömét. Most itt ülnek sorjában az irodalom rajongói, a szép könyvek barátai, ezekben a szobában, amelyeknek meg-megcsikorgó parkettjén valamikor a föl-alá járó poéta lépte ki verseinek metrumát. Akad könyvkereskedő is a publikum között, de jellemző, hogy valamennyi jobbra a nagy, gyűjteményes munkákra licitál, azokra, amelyeket úgy vásárolt össze a költő. Dedikált példányokra, karakterisztikus tulajdonra csak az amatőr licitál, — de azután annál izgatottabban. Emelkednek a fejek, aszerint, hogy állja-e még a versenyt vagy abbahagyják, bátran és félénken röpködnek a számok, a kikiáltó közömbös mosoly lyal kapja fel őket és lóditja tovább a levegőbe.

A költő leánya kissé lehangoltan nézi egy bőrfotójból, hogy mi megy végbe itt. És szinte idegenkedve. A költő fiatalabbik fia maga is izgatottan licitál itt-ott, hogy mégis megmentsen egy-két könyvet, amely késő bánatára került az árverési katalógusba.

Habent sau fata libelli. Megvan a sorsuk a könyveknek is s ez itt tetszik meg igazán. Szencziócs árúverések és — váratlan részvetlenség becses dolgokkal szemben. Ez is összetartozik valahogyan. Gyulai Pál költeményeinek második, igyén dedikált példánya: „Kiss József urnak emlékéül Gyulai Pál” — mindössze 310 ezer koronán kél el. A (hiányos) teljes Jókaiért 2 millió 400 ezer koronát adnak és a „Diadalmas forradalom könyvéért” csekély 63 ezret. Gárdonyi négy munkája 305 ezer koronáért kél el s egyik sincs dedikálva, Justh Zsigmond két dedikált, ritka könyve csak 85 ezret ér... Az ajánlással ellátott Herczeg-regények bezzeg annál magasabbra vergődnek.

Visszás és kellemetlen látvány az egész, de meg kell lennie, — ezt olvasom a családtagok arcán is, akik bevezetnek egy hátsó lakószobába, ahol együtt van az az egész, masszív, sokat élt, meghittén komoly interieur, amelyben a költő dolgozott. Itt annál a sötétpirosposztos, tintafoltos asztalnál ülök, amelyen a Jehovát és a Tüzeket írta Kiss József. A költő fia egy dusan tömött szekrényre mutat... Kiss Józsefnek az a könyve, amelyek élete utolsó tíz éve alatt állandó, megkedvelt olvasmányai lettek: a legbecesebbek, az auktorok ebben a szekrényben vannak és nem fognak idegen kézre kerülni. S együtt marad a butorzat, a másik szoba sok trófeuma, emléktárgya, arcképesoporzata is. Goethe, Stendhal, Balzac, Arany János, Petőfi, az Ezeregyéjszaka, — ezek is elidegeníthetetlen butorok, a költő gondolatának megannyi ágya. És kézirat sem kerül ki egyetlenegy sem a család tulajdonából.

Kérdem, milyen az árverés eredménye. Azt mondják: kielégítő, és ezt is szomorúan mondják. Szombatra és vasárnapra még nagyobb versengés várható: a magyar anyag másik fele is elkelesz a külföldi munkák kerülnek sorra. Ezek iránt fokozott az érdeklődés. Különbös, hogy a „Legendák nagyapámról”, amely annakidején a szerző saját kadásában, 3 koronás bolti árral jelent meg s amelyből mint unikumból egy példányt szintén a katalógusra tettek, — ez a könyv alig érte el a 140.000 koronát a mai árverésen.

Valaki azonban ezt is csendes-egykedvűen nézi... Egy markáns poétaarc képe a falon. Mintha csupán ennyit mondana: Menjetelek isten hírével, szép, kedves könyveim, — jó kezekbe kerüljetelek.

Nem akar lemondani a görög király

Athén, március 18. György király visszautasította a görög pártoknak azt a követelést, hogy önként lemondjon a trónról.

Megvesztegetéssel vádolják a „Matin“-t

Páris legújabb szenzációja. Kapott-e pénzt Barilla főszerkesztő. Kokowzow volt orosz miniszterelnök terhelő vallomása. Április negyedike halasztották a tárgyalást

(Páris, március 18. Az Uj Kelet tudósítójától.) Tegnap délután kezdődött meg óriási közönség előtt a „Matin” és a „Humanité” közötti sajtóper tárgyalása. A francia szocialisták lapja ugyanis e y régebbi cikkében azt írta, hogy a „Matin” megvesztegethető. A megvádolt lapot José Tnery képviseli, míg a védelem Maurice Paz és André Berthon látják el. A szocialista újság képviselőjében Cachin parlamenti képviselő és főszerkesztő, valamint Boris Suvarin jelentek meg. Suvarin az inkriminált cikk szerzője és ő volt az, aki

a „Matin” elleni bizonyítékokat leközdölte.

A tárgyalás Páris legújabb szenzációja. Az érdeklődést fokozta az a rendkívüli intermezó, hogy a hallgatóság köréből váratlanul felemelkedett egy előkelő külsű, jólöltözött öreg ur, aki gróf Kokowzow orosz arisztokratának és volt miniszterelnöknek mutatkozott be azzal, hogy tanuvallomást akar tenni. A tárgyalóteremben érthető izgalmat keltett az előkelő tanu váratlan jelentkezése, amire a „Matin” sem volt elkészülve.

Kokowzow egykori orosz miniszterelnök vallomása

igazi szenzáció erejével hatott. Először a „Matin”-hoz való viszonyát ismertette és megemlített, hogy a lap szerkesztőjét, Barillát háromszor, vagy négyszer látta. Az egyik ügyvédnek arra a kérdésére, hogy olyan embernek ismert-e meg Barillát, aki pézzel meg lehet vásárolni, Kokowzow a következőket válaszolta: — Uram, ez nagyon kényes kérdés. Mint orosz emigráns kölésségem ebben a kérdésben a legteljesebb tartózkodást tanusítani. Azt hiszem, hogy olyan férfit, mint Barilla, nem könnyű megvesztegetni.

Beszélgetés a kalifával

Sorsát nyugodtan viseli. Valószínűleg Franciaországba emigrál

A „Nieuwe Rotterdamse Courant” svájci levelezője beszélgetést folytatott a száműzött kalifával. A beszélgetésről a következőket írja:

Mint elég gyakran, ma is ellátogattam, Territete, a Grand Hotel előtti szép terrazon egy fotelbe ereszkedtem, abban a merész reményben, ha talán mégis láthatom a kalifát és családját, amikor hozzátartozóival együtt a hotel balszárnyának egyik balkonjára kijönne. Titkára ezt a lakostályt kérte Zigrábból küldött sürgönyben. Nagyon csodálkoztam, amikor láttam, hogy a terrazon egy öreg ur kissé idegesen ide-oda fut. Amikor megpillantott, könnyű hajlással köszöntött. Előbb azt hittem, hogy egy egyszerű hó elvendég üdvözl, de nemsokára megjelent e y fényképész és láttam, hogy egy fiatalember fozt hoz ki az öreg ur szobájából. A barna zakkóruhás férfi kifejezés teli fejével, jól ápolt fehér szakállával udvariasnak látszott és jóvalisan engedte, hogy különböző állásokban lefényképezzék. Leült, a két herceg is melléje állott, majd kis leánya jött a közelébe. Minden mozgása egy európai világit árul el. A fényképész meghajolt, becsukta készülékét és tovább ment.

Az ősz ur határozott léptekkel hozzámjött, meghajolt és egy karosszékebe ült le mellém. Felálltam, de egy szeretetreméltó gesztussal intett, hogy ne zavartassam magam. Félóra-hosszat nyugodtan beszélgettünk különböző dolgokról. Nem tudom, mit látott bennem, talán egy lemondásra készített kalifát, vagy talán mint ravasz keleti ember az újságíró gyanította, aki előtt nagy tartózkodással ugyan, de sok mindent lehet és hasznos emondani. Nem tudom. Gondolataimat azonban nem árultam el.

A kalifa egyébként erőteljes idősebb ur, ötvenhat éves. Szip, nyájas, élénk szemekkel. Az ember ha össze akarná valakivel hasonlítani, akkor legjobb, ha egy francia tanárral, vagy miniszterrel hasonlítja össze. De törökös alsó ajka, me y előre ugrik, a rövid, majdnem göndör ősz haj, a kissé felfelé hajló ujjak és kör-mök, gyorsan elarúlják a török embert.

Kokowzow grófnak ehhez a kijelentéséhez a „Humanité” a következő kommentárt fűzi: A miniszterelnök rezerváltágát mindenki megérthette, mert természetes volt. Mindennek előtt azonban legfontosabb az, hogy Kokowzow igazának ismerte el párisi követjének h iradásait, amelyek nagy szerepet játszanak a pörben. Azt mondotta, hogy ezek a jelentések teljesen megbízhatók és autentikus voltak egy pillanatig sem lehet kétségbe vonni, mert eredeti forrásból közölték vele. Ez a kijelentés

óriási izgalmat váltott ki az egész teremben.

Kokowzow azután határozottan megoáfolta, hogy az inkriminált cikk miatt látogatást tett Poincarénál.

A szenzációs tárgyalásról szóló jelentések egyike azt állítja, hogy Kokowzow sokkal súlyosabban kompromitálót kijelentéseket tett. Azt állította, hogy a japán-orosz háborúban, amikor az orosz csapatok Mukdennél döntő vereséget szenvedtek, Verneuil hárommilliót követelt a külföldi sajtó számára, hogy a hír továbbítását elhalasszák. Ebből az összegből

félmilliót a „Matin” számára követelt Verneuil.

Richmann, a Lenoir-pénzügnökség titkárja azt vallotta, ők egyáltalán nem kaptak megbízást arra, hogy a „Matin”-nak bármilyen összeget átutaljanak, sőt azzal vádolta meg a „Humanité” kiadóhivatalát, hogy hétezer frankot kapott a Donez vasutaktól tendenciózus hirdetés díjazása fejében. Ezt a vádat Paz védőügyvéd euergikusán visszautasította.

Ezután a törvényszék április negyedike halasztotta a tárgyalás folytatását.

Egyenesen tekintett a tóra, amelyet a nap káprázón csillogtatott és kedélyesen beszélgetett lemondásáról. Már régóta érezte, hogy ennek jönnie kell, a demokrácia mindenütt előre tör, ez már a földi dolgok menete. Amikor azt a megjegyzést tettem, hogy a dolgok menete kissé gyors tempóban történt, rövid gondokodás után dusan, képletes keleti beszédben fejtegette, hogy az emberek manapság olyasmivel foglalkoznak, amihez nem értenek, így például állami ügyekkel, kormányzattal, politikával. Kézmozdulatokkal ilusztrálva beszélt a repülőgépről, amelyhez komplikált számítások kellenek. Lehet-e az ilyen apparátust rábizni az olyan emberre, akinek erről halvány sejtelme sincs. És mi ennek a következménye? Az, hogy a legbárbabb ember is lezuhanhat. Van egy közmondás: natura non facit saltus. Én is azt mondom, fejlődés kell, nem forradalom.

Elmesélte azt is, hogy nem merev dogmatikus, nem is konzervatív. Mindig liberális emberként mutatkozott és az angorai urak nagyon jól együttműködhetek volna vele, de nem akartak. Ez csak rájuk nézve rossz. Ez egyébként az ő ügyük. „Én pedig elmentem, — folytatta a kalifa — mert a harcnak is van határa. Az állandó harc felmorzsolja az embert.”

Ezeket összevéve, azt lehet állítani, hogy a kalifa — legalább külsőleg — a dolgokat nyugodtan nézi, de belsejében bizonyára más-képen gondolkodik. Mindenesetre pedig vára-kozó álláspontra helyezkedik és biztosra vehető, hogy nem marad itt sokáig, nemsokára Franciaországba fog utazni.

Azután néhány szó esett Pierre Lotiról, akinek emlérekor lelkesedéssel kiáltott fel: „Ez volt azután az igazi muzulmán!”

A királyi párt május 30-ára várják Londonban

London, márc. 18. A román királyi pár elfogadta London város meghívását és május 30-án érkezik az angol fővárosba, ahol az uralkodókat megillető ceremóniákkal fogadják. A fogadtatás után a város díszbevetet ad a királyi pár tiszteletére.

NE FÉLJEN!

Nem sir a gyermeke, ha Höfer-gyermekhintőporral és Höfer-gyermekkrémmel ápolja

A jó pi
összehívta h
hogy csináljan

mi hát a baj
— Ho
hogy legyen
vaj és libazs
bor, se sör,
— hát ez e

Abro
evett, olyan
mindenütt
hozták a ba
szokásos br
gazda megk
— H

a brochet?
— A
brochet m
földből nő
már a hasa

A sze
megszólít a
— M
állunk? — D
Braun Sam

A kö
baktat a v
Utközben
szintén h
szólítja:

—
ségem van
adom. Hog
adom vissz
A s
a batyut.
nyokat,
benyul a
a követke

—
lejed, má
is elviszet
.....

A rom
Az állam
ügyminis

(C
A hivata
niszterne
szóló tör
összes kö
a román
valóknak
kell int
niszteriu

A
nyek tel
ban, ese
menyek
jelenő
napjától
a kérvé
fogásoln
vényt a
illetékes
vatalnal

A
vényeik
ben tel
tani. A
hangsul
törvény
nemzetl
tásával

gyilkosnak tartja. Maga Horthy akkori főparancsnok is elítélte a gyilkosságokat. Hangoztatja, hogy itt megint egy Héjjas-ügy van az ő szempontjából és csakis ezért támadta Pekárt. A bíróság elrendeli a bizonyítás kiegészítését.

Pekár vallomásaiban elmondja, hogy mint Keeskemét képviselője természetesen összekötésben állott az ottani lakossággal, azonban Héjjasékhoz nem fűzte baráti összeköttetés. Kéri Danton című darabjára vonatkozóan az akadémia Vojnich-bizottságának kihallgatását, amelyik első díjjal tüntette ki ezt a történelmi drámát. Császár és Szász azt vallják, hogy a darabot belső értékekért fogadták el minden külső befolyás nélkül.

A bíróság az ítéletét a következőképpen hirdette ki: Felelyt, mint a cikk szerzőjét bűnösnek mondotta ki sajtó útján elkövetett rágalmas vétségében és tizenháromnapos fogságra és százezer korona pénzbüntetésre ítélte.

A sinnélküli automatikus gyorsvonat és a sivataghajó

A titokzatos műhely lakói

(Zürich, március 18. Az Uj Kelet tudósítójától.) A világboldogítók között, kik az emberiséget megváltani készülnek, kik tanulmányaikkal véget akarnak vetni nyomornak, bánatnak, vannak lángelmék, vannak hőbortosok, de akadnak olykor közöttük gonosztevők is.

Zürich közelében, egy titokzatos külsejű házból hónapok óta furás-faragás lármája, transzmissziók pergése, furók érebeszúró munkájának füttyülése, csiszológépek sivitása hallatszik. A házba senkit be nem engednek, csak a bejáratosak sűrűnek-forognak a rosszul világított műhely ablakai mögött. Soká nem maradhatott titokban azonban a rejtélyes tevékenység és a környék lakossága bizonyos tisztelettel kezdett suttogni a ház lakóiról. A műhelyben dolgozók főnökeiről azt tudták, hogy berlini mérnök, aki hatalmas horderejű találmányait jött kidolgozni Svájcban erre a nyugodt helyére. A feltaláló jelenleg egy „automatikus, sinnélküli gyorsvonaton” dolgozik, azonban csakhamar a „sivataghajó” építésébe fog kezdeni, mellyel a Szaharát akarják megbízói keresztülutazni.

A zürichi rendőrség is értesült a kiszivárgott hírekről és érdeklődni kezdett a berlini mérnök személye iránt. A kíváncsiság azonban komoly következményekkel járt, mert a zürichi rendőrség kiderítette, hogy a mérnök képesítését nem is annyira valamelyik műegyetemen szerezte, hanem csak egy kis német vidéki műhelyben és így legfeljebb csak a szerény mechanikus cím viselésére volna jogosultsága. Ez magában még nem volna valami főbenjáró bűn, ha valami szerény, kissé hőbortos feltalálóról volna szó. Hanem a vizsgálat kiderítette, hogy a „mérnök ur” korántsem valami félkegyelmű, senkinek sem ártó könyvmoly, hanem ellenkezően, egy agyafurt és többszörösen körözött szélhámos, aki hiszekegyen töképezésektől hatalmas összegeket csalt ki találmánya értékesítésének ürügye alatt. A hitelezők milliós haszonreményében körülbelül kétszázötvenezer frankot adtak a csalónak, mely összeg az utolsó fillérig elszedett — a találmányra. A rendőrség a „mérnök urat”, feleségét és két munkatársát lefogatott.

Purimi ajándék

Kétzáz lej értékű könyvet kap ingyen az Uj Kelet minden előfizetője és állandó olvasója.

Agnon: És a megörbédelt kiegyenesedik	45—L.
Alejchem: Legejt nemesek (könye)	40—
A 13 Rubinsohn	20—
Giszkalay: Tamar	85—
Uj profeciák könyvéből	65—
A titok	15—
Kabbalisták és csodatevők	25—
Kaczér: Golem	15—
Marton: A zsidó nemzet Erdélyben	15—
Sas: Viviana (könye)	100—
Isten lábánál	60—
Sokolow: Uj zsidó	15—
Szabó: Szent Eliz	50—
Ujvári: A bosszuálló Isten	50—

Ezt a hatszáz lejes sorozatot négyszáz lejer (és portó) szállítja az Uj Kelet könyvosztálya, mely páratlan kedvezményt purimi figyelmességgel kizárólag az Uj Kelet előfizetőinek és állandó olvasóinak tartja fenn. A megrendelésnél jelezni kell az előfizetés számát, illetőleg a bizományos nevét, akitől az olvasó a lapot kapja. A kedvezményes szállítás bezárólag március 20-ig történik.

Megalakul a zsidó világtanács Palesztina felépítésére

A cionista világszervezet nagytitkosbizottságának londoni ülése

(London, március 18. Az Uj Kelet tudósítójától.) A cionista világszervezet nagytitkosbizottsága (A. C.) most tartotta meg Londonban gyűlését, amelynek különös fontosságot adott az amerikai tagok megjelenése. Románia cionista szervezetei közül Dr. Weissburg Chaim bizottsági tag, a Zsidó Nemzeti Szövetség alelnöke jelent meg a londoni tanácskozásokon. A gyűlésen Chajes dr. bécsi főrabbi elnökölt. Az Amerikában időző Weizmann üdvözlőlevelet küldött az A. C. ülésének.

A zsidóság világpolitikai helyzete

Az első nap programjában Sokolow politikai referátuma szerepelt a mozgalom politikai helyzetéről és az Exekutive politikai tevékenységéről.

Sokolow mindenekelőtt a cionista világszervezetnek az új angol kormányhoz való viszonyával foglalkozott. Maga Ramsay Macdonald Palesztinában járt és lelkes cikkeket írt a palesztinai zsidó munkáról. Meg kell győződve lenyünk, hogy az angol kormány barátságos magatartást tanúsít ügyünkkel szemben, amely azonban nem jelent gyors változást az eddigi helyzetben. A cionista világszervezet az angol kormánnyal szemben befolyását mint Jewish Agency mindenben biztosítani kívánja.

Ezután Sokolow a cionista megbízottaknak Husszeim királlyal való tárgyalásairól számolt be. Ezek a tárgyalások igen barátságosak voltak és alkalmat nyújtottak arra, hogy az arabok vezetői előtt a zsidóság barátságos fellegőzését kifejezésre juttassák. Természetesen ennek a barátságos megbeszélésnek nem szabad tulságos jelentőséget tulajdonítani. Sokolow többórás referátumát kimerítő vita követte.

A Jewish Agency ügye

A következő nap ülésén a Jewish Agency kérdését vitatták meg és pedig az amerikai Louis Lipsky és Goldberg referátuma alapján. Lipsky javaslati formát terjesztett elő a cionistákkal való együttműködésre vonatkozóan. Ennek a javaslatnak alapfölképe az, hogy a Cionista Világszervezet megmarad Jewish Agencynek, emellett azonban egy Jewish Councilt létesítsenek, amely felerészben cionista, felerészben pedig kívülálló tagokból kerül ki. Ennek a tanácsnak feladata minden politikai kérdés megbeszélése, együttműködés a gazdasági kérdésekben a szükséges pénzek együttes előteremtése által, a budget megállapítása és keresztülvitelének ellenőrzése. Az Exekutive álláspontja mellett az Erdélyben is jól ismert Kurt Blumenfeld volt a vita szónoka, míg az ellenzék álláspontját Grünbaum képviselte. Beható és igen széles alapokra fektetett vita indult meg, amely még másnap is tartott. Végül is egy bizottságot küldenek ki a rezolúció megszövegezése céljából.

A következő nap ülésén dr. Soloveitsik körül folyt a vita.

A palesztinai munkanélküliség

A pénzügyi és gazdasági bizottság jelentését Kaplansky terjeszti be, különösen kihangsúlyozva, hogy nemcsak a palesztinai munkanélküliség ellen történtek kielégítő intézkedések, de a bevándorlás lehetőségeit is fokozzák. Feiwel dr. a Keren Hajjeszód jelentését terjeszti be. A gazdasági vitában igen sokan vettek részt. A vita végén Kaplansky zárószavában megindokolja a költségvetésnek tíz százalékkal való leszállítását. Végül is egy bizottságot küldenek ki újabb javaslat megtételére. A költségvetési bizottság javaslatot terjeszt elő, amely szerint áprilistól kezdődően a teljes költségvetés lépjen életbe. A bizottság megállapítja, hogy a mandátum negyedik paragrafusa szerint a Jewish Agency egyik legfontosabb feladata a palesztinai kormányzat támogatása gazdasági és jogi kérdésekben. Beható és igen széles alapokra fektetett vita indult meg, amely még másnap is tartott. Végül is egy bizottságot küldenek ki a rezolúció megszövegezése céljából.

A politikai bizottság részéről Leo Mookin referál és kijelenti, hogy a folytatott tárgyalások általános megelégedésre szolgálhatnak. Így tehát felesleges, hogy a nagytitkosbizottság újabb irányelveket állapítson meg. Végül is elfogadják a Jewish Agency kérdésében a következő a világszervezet fejlődésére és a nem cionistákkal való együttműködésre súlyos jelentőségű rezolúciót.

1. Az A. C. örömmel és elégtétellel üdvözli a különböző országok jelentős zsidó köreinek azt az utóbbi időben általánosan megnyilatkozó készségét, hogy a zsidó nép számára épülő nemzeti otthon megteremtésében résztvegyenek.

2. Különös megnyugvással veszi tudomásul az A. C. az amerikai zsidóság február tizenkettedikén megtartott konferenciájának határozatát, amelyben elhatározzák egy „Investment Corporation” létesítését Palesztina részére, másrészt, amelyben az amerikai zsidóknak készsége a mandátum negyedik paragrafusa értelmében a Jewish Agencyben való részvételre kifejezésre jut. Ugyanezok üdvözli az A. C. Amerika zsidó szakszervezeteinek aktív részvételét a Palesztia-munkában.

3. A cionista szervezet ezekben a tényekben fontos lépést lát előre azon az uton, amely a zsidóság minden erejének a nemzeti otthon felépítése munkájában való bevonására vezet. Ennek első megnyilatkozási formája a Jewish Council for Palestine megteremtése lesz. Az A. C. felszólítja az Exekutívét, hogy tegye meg a szükséges intézkedéseket egy ilyen Jewish Council megteremtése irányában.

4. Abban a meggyőződésben, hogy a zsidó nép legszélesebb rétegei készek erkölcsi és anyagi erőiket ennek a nagy munkának keresztülvitelére rendelkezésre bocsátani, a cionista világszervezet kész mindent megtenni, hogy a harmonikus együttműködés a közös felelősség viselésének elve alapján az össz-zsidóságban megvalósuljon.

A bizottság részletes utasításokat dolgozott ki az Exekutive számára a Jewish Council megteremtése céljából.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

M. F. Ferenc, Arad. Kedves irás, de még nem közölhető. Sokat kell olvasnia és tanulnia.

Mesümed. Sokat vitatott probléma volt ez különösen a zsidó nemzeti mozgalom első idejében. Ma már az az általános felfogás, hogy zsidó nemzetiségűnek csak az tekinthető, aki egyáltalán zsidó vallású is.

K. Daróc. 1. Ne üljön fel alaptalan híreszteléseknek, mert sem Cuba-szigetére, de a világ egyetlen pontjára sem lehet ingyen eljutni. 2. Ha rendes uton akar kivándorolni, természetesen hadmentességi bizonyítványra is szüksége van, amelyben 40. életévét még be nem töltötte.

S. Noémi, Simleal Silvaniei. Verse még nem alkalmas arra, hogy a Hetilapban leközölhesse, de nem minden tehetség nélkül való. Talán idővel.

M. C. Ratosnya. 1. Ez történetje nem vált be. Tud én jobbat is írni. 2. A héber hetilapok közül kapható a Zsidó Nemzeti Szövetség kulturális részén: Haolan, Menorah, esetleg másokat is, amelyek előfizetési árat is közölni fogják. Levél: Calea Regale Ferdinand 48. alá címezze.

G. Kálmáné, Timisoara. Az illető tífuszban halt meg.

R. József, Valea lui Mihai. Tekintettel arra, hogy a közérdek okvetlenül úgy kívánja, kérjük, engedje meg a tíz italméresi engedély ügyét megírni, sőt szíveskedjék bővebb adatokkal támogatni minket. Ki, mikor, milyen száma végzésével vonta meg az engedélyeket. Ügyvéd útján forduljanak egyenesen a pénzügyminisztériumhoz. Levélben bővebbet.

Joh. Weiss & Sohn

gyártmányú szerszámok:

Vonófűrészek (Schittersagen) Szögfűrészek, Sárgaréz épületrészelemek, Sárgaréz butorveretek, Butorveretek, Grundmann gyártmányú Butorveretek, Bőrdandveretek, „Record” husvágógépek.

Deutsch & Oberth

Vas és fémára import

Sibiu—Hermannstadt

Kappel Anzeige, Sibiu

Elépítésére

...éséről Leo Mookin folytatott tárgya-...
...szolgálatnak. A nagytudós bizottság...
...meg. Végül is kérdésében a kö-...
...désére és a nem...
...désre súlyos je-

...és elégtétellel tá-...
...aléntos zsidó körei...
...általánosan meg-...
...a zsidó nép szá-...
...megteremtésében

...ással veszi tudó-...
...zsidóság február...
...konferenciájának...
...ározzák egy „In-...
...sét Palesztina ré-...
...amerikai zsidók...
...negyedik parag-...
...Agencyben való...
...nyesnak üdvözlő...
...ervezeteinek aktiv...
...ban.

...zekben a tények-...
...n az uton, amely...
...a nemzeti otthon...
...bevonására vezet...
...zasi formája a je-...
...teremtése lesz. Az...
...hogyan tegye meg...
...yen Jewish Coun-

...ben, hogy a zsidó...
...erkölcsi és anyagi...
...ak keresztülvite-...
...a cionista világ-...
...i, hogy a harmo-...
...felelősség viselésé-...
...n megvalósuljon...
...ásokat dolgozott...
...sh Council meg-

ZENETEK

...ves irás, de még...
...és tanulnia...
...probléma volt ez...
...om első idejében...
...hogy zsidó nem-...
...ki egyuttal zsidó

...alaptalan híresze-...
...térére, de a világ...
...et eljutni. 2. Ha...
...rmészetesen had-...
...ége van, ameny-...
...töltötte.

...Verse még nem...
...a leközölhessük...
...ló. Talán idővel...
...entje nem vált...
...heber hetilapok...
...zettség kultur-...
...esetleg másokat...
...i fogják. Leve-...
...lá emezze.

...Az illető tífusz-...
...attal arra, hogy...
...kérjük, engedje...
...ét megírni, sőt...
...ogatai mindket...
...vonta meg az...
...anak egyenesen...
...a bővebbet.

Sohn
...részek, Sárga-...
...beretek, Butor-...
...zegek, Bőrd-...
...pek.

erth
adt

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánági zsidóság napilapja

Szerkesztők: Giszkalay János és dr. Marton Ernő.
Feladószerkesztő: Dr. Marton Ernő

Az Uj Kelet cikkeinek utányomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

Előfizetési árak: Egy hónapra 60 lei, negyedévre 170 lei, félévre 320 lei, egész évre 620 lei.

Reklamációjában és külföldön az „Uj Kelet” részére kizárólag Rador Publicitate (Buenresti, Str. Gen. Berthelot 1.) hirdetési iroda vesz föl hirdetéseket.

— **Medgyesen volt Constantinescu miniszter.** Medgyesről jelentik: Vasárnap reggel Medgyesre érkezett Constantinescu Tancred köz-munkügyi miniszter az itteni gyárak s az általuk felállított munkáskórház megtekintésére és felav-tására. A minisztert a pályaudvaron a város nevé-ben a polgármester fogadta, beszédére a közmun-kaügyi miniszter válaszolt, azután a városba ment, megtekintette a gyárakat és munkáskórházat, amely-t ténnyeliesen felavattak. Délben 300 terítékes kőzetű volt, amelyen az első pohárköszöntőt Con-stantinescu miniszter mondotta Ferdinánd királyra, mint a munkásság barátjára. A vármegyei prefek-tus a minisztert éltette, majd román és szász fel-köszöntők hangzottak el, a munkásság részéről is többen beszéltek. A közmun-kaügyi miniszter zárta be a beszédek sorát s megemlékezett a romániai kisértéségekről is. A miniszter vasárnap este vissza-utazott Bukarestbe.

— **Purimi istentisztelet.** A Ferdinánd ki-rály-nti izraelita templomban március 19-én, Purim este 7 órakor dr. Eisler Mátyás főrabbi prédik-ációt mond.

— **A vas- és fémmunkások kongresszu-sának utolsó napja.** Ma délelőtt 9 órakor nyi-tották meg a vas- és fémmunkások kongresszu-sának harmadik és utolsó napját. Kimondották, hogy követelik a munkásbiztosítópénztár autonó-miájának visszaállítását, a romániai munkanélkü-liek kötelező állami segélyezését, tiltakoznak a vas-munkások tömeges elbocsátása ügyében. Délután belső ügyekkel, a szervezkedési és gyülekezési szabadság kérdésével foglalkoztak és este a há-romnapos kongresszus véget ért.

— **A bukaresti gázművek eladása.** Buka-restből jelentik: A főváros tanácsa és a gáz- és villamosművek igazgatósága között tárgyalások foly-nak a vállalat megvételéről. A vállalat harminchat millió franciáért frankot kér, de ezt az összeget a fővárosi tanács sokalja, mert az üzemek nagymérvű javítását igényelnék.

— **A csongrádi bombavető szabad-lábrahelyezésüket kérik.** Budapestről jelentik: A csongrádi bombamerényletben érdekes fordulat történt. Pirooska János és Pirooska György, akik felbujtással és huszonnégy rendbeli gyilkos-ságra való szövetekezéssel vannak vádolva, a sze-gedi vátanács-hoz intézett kérvényükben kérik sza-badlábrahelyezésüket. A vádtanács mai ülésén el-rendelte mindkettőjük szabadlábrahelyezését ötszáz hold föld óvadék ellenében. Balázs Andor ügyész a határozat ellen felfolyamodással élt. Az ügy most a szegedi tábla előtt van és amíg el nem dől, a két Pirooska testvér fogva marad. A börtönőr bejelentette a vizsgálóbíróknak, hogy Sinkó László, Felpő Andor és Belső Miklós vádlottak újra vallani akarnak, amelynek során vissza akarják vonni beismerő vallomásukat. Zombori vizsgáló-bíró ma kihallgatja őket.

— **Uj magyar ötezerkoronások.** Buda-pestről jelenti a Magyar Távirati Iroda: A jegy-mentés mától kezdve kislaku ötezerkoronás államjegyeket hoz forgalomba.

— **Megalakult a Tartalékos Tisztek Egye-sülete cluji tagozata.** A Tartalékos Tisztek Egye-sületének kolozsmegyei tagozata tegnap alakult meg. Az egyesület célja a tartalékos tisztek anyagi helyzetének megjavítása, a tartalékos és aktív tisz-tek közötti bajtársi kapcsolat elbentartása, a hadi-árvák és rokkantak istápolása, szövetkezetek szer-vezése, lehetőleg egy bank és az egyesület céljait szolgáló sajtóorganum létesítése. Az egyesület men-tes minden politikától. A megalakulás után hódoló-távirat ment Bukarestbe üféségéhez. Az egyesület elnöke Francu Ámos lett, alelnöke dr. Simon ör-nagy, vezértitkára Tufli Richárd kapitány. A vá-lasztmány a következőkből áll: Jon Sintion, Juon Ciomac, dr. Serbán tanár, Negrutiu Juon kamarai elnök, dr. Olariu, Pompei András ezredes, Siancu Emil és Major Tivadar.

Bianu vezérfelügyelő ideiglenesen átvette a cluji rendőrség vezetését

Nagy tüntetés az egyetemen. Gritta rendőrprefektus Bukarestbe utazott. Banescu rektor és Bianu vezérfelügyelő nyilatkozatai

Cluj-Kolozsvár, március 18. Az Uj Kelet tudósítójától.) Izgalmas események színhelye volt kedden délután a cluji egyetem környeke. Az egyetem főbejárója előtt nagy tömeg verődött össze, majd megjelent két szakasz szuro-nyos csendőr. Az utcán lovasrendőrök és csend-őrök cirkáltak. A városban a nyugtalanító tü-netek alapján ellenőrizhetetlen hírek terjedtek el az egyetemen történekről. Tény az, hogy a rektorátuson hatósági értekezlet ült össze, me-lyen megjelent Gritta Ovidiu rendőrprefektus is. Az egyetemi hallgatók közül sokan ezt az alkalmat használták fel arra, hogy tüntessenek ellene. Ez a tüntetés az egyetem falai között hosszú ideig tartott.

Egyes verziók szerint Gritta prefektus ezen idő alatt a tüntetők foglya volt. A pre-fektus Banescu rektor dolgozószobájában tartó-zkodott és a tüntetők az ajtaja előtt voltak a késő délutáni órákig. Akkor az utcán álló tö-meg előtt valaki kihirdette, hogy a rendőr-prefektus lemondott állásáról. Erre az egész tömeg a fötérre vonult, ahol a farkas-szobor előtt volt rövid tüntetés, majd az egyes ut-cákba vonultak és mindenütt nagy riadalmat keltek. Ezalkalommal kisebb-nagyobb inzul-tusok is történtek. Időközben Gritta prefektus elhagyta az egyetem épületét.

Az egyetemi tüntetés déltől este fél hatig tartott. A csendőr karhatalmi osztagok nem kaptak utasítást arra, hogy az egyetem kapuját átlépjék.

Este hét óra körül megjelent a rendőr-prefektura épülete előtt Banescu egyetemi

— **Nemzetközi sakkverseny Newyork-ban.** Newyorkból jelentik: Vasárnap kezdődik a nemzetközi sakkverseny, amelyen a többi között Aljechin, Capablanca, Lasker dr., Réthy, Tartakower, Maróczy, Bogoljubav, Marshall, Janovski, Lasker Ede és Yates sakkmeisterek vesznek részt. Capablanca, aki röviddel ezelőtt megbetegedett, már meggyógyult és föltétlenül részt vesz a ver-senyen.

— **„Inkább meghalok!”** Nehány nappal ezelőtt Róza Mór drogériatulajdonos bejelentette a rendőrségen, hogy Str. Juliu-Maniu 6. szám alatt levő lakásának padlását feltörték és onnan husz-ezer lej értékű fehérneműt elloptak. A rendőrség bevezette a nyomozást és Moholean detektívfel-ügyelő megállapította, hogy a lopást Kenderesi Irma cselédleány követte el, akit tegnap délután le is tartoztatott. A tartoztatott cselédleány látva, hogy a tagadás mitsem használ, szó nélkül követte a de-tek-tívet a Str. G. Dragalinán levő „Németek pal-lójáig.” Mikor a hidon akartak keresztül menni, a lány kiragadta magát a detektív kezei közül és a hidról beugrott a vízbe. A detektív kimentette a lányt, beültette egy bércokcsiba és bekísérte a köz-ponti rendőrségre. A telefonon kihívott mentők megállapították, hogy a lánynak kisebb zuzodáso-kon kívül más baja nem történt. A tolvaj cseléd-lány a rendőrségen kijelentette, ha a mostani ön-gyilkosságát meg is akadályozták, addig nem nyug-szik, amíg végre nem hajtja tervét, mert a rendőr-ség ölte nem kísérheti mégegyszer át az ügyész-ség fogházába, amelynek hat hónapig volt már a lakója. A rendőrségen a mánakas öngyilkost őri-zetbe vették.

— **Mennyivel csökkent a dollár bevá-sárló ereje.** Newyorkból jelentik: A nemzeti ipari konferencia bizottsága most tette közzé a dollár vásárló erejéről szóló jelentését. A jelentés szerint a dollár mai értéke az 1914. évi vásárló értéké-hez képest negyven százalékkal csökkent. A dol-lárral ma annyit lehet vásárolni, mint amennyit 1914-ben hatvan centért. Ebből következik, hogy Amerikában nincs orvoslás útja és a dollár, ha néhány évvel ezelőtt kezdődött, ma sem akar alább hagyni. Az élet mindenképpen nehezebb, mint ré-ggben, kis bérekből nem lehet megélni és sok iparban erős pangás észlelhető.

* **Ügyvédi hír.** Dr. Gál Lajos Bucarestben irodáját Calea Victoriei 98. sz. alá helyezte át. Banca Naționalei épülete, a királyi palotával szem-ben. Telefon 10—71.

* **Észak- és Délamerikába utazók** kérjenek azonnal prospektust „Cosulich Line”-től Bucaresti, Calea Grivitei 181.

rektor, aki hosszasan nyilatkozott az egybegyűlt újságírók előtt az egyetemen lefolyt incidens-roi. Banescu rektor a maga részéről sajnálatát fejezte ki a történetek felett, melyeket külön-böző okokra vezet vissza. El van tökéltve arra, hogy míg a rektori tisztséget viseli, az egye-tem békéjét feltétlenül fentartja. Ha kell, a maga részéről is informálja a miniszterelnököt és általában mindent megtesz, hogy ezek a sajnálatos események meg ne ismétlődjenek.

Dr. Bianu sziguranca vezérfelügyelő a kö-vetkezőképen nyilatkozott munkatársunknak:

— *Az eseményekről részletes információt még nem mondhatok, miután én a vas- és fémmunkások kongresszusán voltam és csak délután négy órakor érkeztem meg az egye-temre.*

— *A mai nap folyamán megbízást kap-tam a belügyminiszteriumtól, hogy ideiglenesen vegyem át a cluji rendőrprefektura vezetését, ami meg is történt. Apellálok a közönség fe-gyelmeztetésére és remélem, hogy mindenki támogatni fog a rend fentartására irányuló törekvésemben. A történeteket beható és részle-tes vizsgálat tárgyává fogják tenni, a döntés joga azonban nem engem, hanem a miniszter-tandcsot, illetve a belügyminisztert illeti.*

Edug szol Bianu hivatalos nyilatko-zata. Ettől függetlenül meg kell állapítanunk, hogy a Gritta prefektus felfüggesztéséről elter-jedt hírek nem felelnek meg a valóságnak. Hir szerint Gritta prefektus autón Apahidára, on-nan pedig vonaton Bukarestbe utazott, hogy ott jelentést tegyen az eseményekről.

— **Bulgária költségvetésében nincs de-ficit.** Szófiából jelentik: A pénzügyminiszter előterjesztette a szobranje ülésén Bulgária 1924—25. évi költségvetését. A budgetben 6722 millió levát tesznek ki a kiadások, a be-vételek pedig 6223 milliót. A miniszter beje-lentette, hogy a március végén befejeződő mult költségvetési évet deficit nélkül fejezték be.

— **Repülőgépen a világ körül.** London-ból jelentik: Két amerikai hadirepülőgép óriási tömeg jelenlétében világkörüli utra indult a kali-forniai Santa Monica-ból. A két gép Alaska-félsz-i-getén át Japánba, Kinába, Indiába, a perzsa öbölbe, Konstantinápolyba, Londonba és onnan Grönlandba megy. Mindket gépen egy tiszt és egy gépész van.

— **Burián Károly sulvos orbánc-fertő-zést kapott** Burián Károly, a világhírű kamara-énekes, a budapesti opera örökös tagja borotvál-kozás közben súlyos fertőzést kapott és Pozsony-ban orbáncban megbetegedett. A tenoristát kór-házba szállították, állapota rendkívül súlyos.

— **Antialkoholista mozgalom Szlovensz-kóban.** Besztercebányáról jelentik: Szlovensz-kón az absztines mozgalom érdekében tizenöt helyicsoport működik 509 aktív és 123 pártoló taggal. Az ala-kulófélben lévő alkoholelenez egyesületeknek eddig 254 aktív és 27 pártoló tagja van. A főiskolai hallgatók közül 1086-an csatlakoztak az antialko-holista mozgalomhoz.

— **Sötétség fenyegeti az osztrák fővá-rost.** Az általános villamosági társulat mun-kásainak egy része beszüntette a munkát. Ha a sztrájkot holnapig be nem fejezik, az osztrák főváros nagyrésze világítás nélkül marad.

— **Irtózatosszélvihar dühöng Francia országban.** Párisból jelentik: Maine megyék partjain tegnap óta hatalmas szélvihar dühöng, amely házakat dönt össze és fákat csavar ki tö-vestől. A szélvihar pusztításai következtében mint-egy száz ember életét veszítette.

— **Csornovitzban.** Csornovitzból jelentik: A Kramer-féle szalámigyár tegnap leégett. A kár több mint hárommillió. A tűzoltóság modern tűzoltószerek hiányában nem tudta a tüzet meg-tékezni.

— **Kiástak egy régi babylon-várost.** Bagdadból jelentik: az oxfordi egyetem régé-szeti expedíciója a napokban a város közelében olyan régiségekre bukkant, melyekből arra kö-vetkeztetnek, hogy megtalálták Babylonia fő-városa maradványait. A várost körülbelül négy-ezer évvel ezelőtt alapították.

Az iparkamara küldöttsége Simionescu vezérigazgatónál. A cluji kereskedelmi és iparkamara vezetője tegnap egy Negratiu dnök, Hevesi és Pop Sever alelnökök és Caciula titkárból álló küldöttsége felkereste Simionescu pénzügyi vezérigazgatót, aki előt feltárták a cluji adózók sérelmeit. A vezérigazgató a küldöttséghez intézett válaszában kijelentette, hogy meg fogja vizsgálni minden esetben a sérelmeket és legjobb belátása szerint fog intézkedni. A megnyugtató választ a küldöttség köszönettel tudomásul vette.

A mai valutapiac

Az öt pontnyi javulás Zürichben és a frank javulása erősen befolyásolta a mai árat. Nem volt nagy forgalom. Az árat a következők: osztrák korona 372-379, magyar korona 450-470, cseh korona 540-545, svájci frank 32.75-33.00, francia frank 9.40-9.50, dollár 187-188.5, font sterling 818-820, olasz lira 8.15-8.20, dinár 2.30-2.35.

Valutapiac március 18-án:

Bukarest. Devizák: Páris 928, Berlin —, London 820, Newyork 190, Róma 822, Zürich 32.90, Bécs 26.80, Prága 552, Budapest 20, Varsó —.

Bukarest. Valuták: Napoleon 715, márka —, leva 130, török lira 98, font sterling 805, francia frank 890, svájci frank 33.00, olasz lira 800, drachma 295, dinár 232, dollár 188, lengyel márká 20, osztr. korona 28, magyar korona 20, cseh korona 540.

Zürich. Nyitás—Zárlat: Berlin 130-130, Amsterdam 214.5-214.25, Newyork 579.5-580, London 2481.5-2485, Páris 28.80-29.00, Milano 2465-2460, Prága 1671.5-1671.25, Budapest 85-85, Belgrád 710-710, Bukarest 310-310, Varsó —, Bécs 81.65-81.65.

Az ürmértékhitelítés ügye. A régi mértékhitelítő törvény az üvegek hitelítésénél úgy rendelkezik, hogy csak egyszer kell hitelíteni. A mai rendelkezések szerint az azonban üvegeket is minden évben újból kell hitelíteni, nemcsak azokat, amelyek forgalomban vannak a vendéglőkben, hanem azokat is, amelyek az üvegkereskedésekben elárúsításra vannak telraktározva. Ez ellen, minthogy költséggel és munkával van egybekötve, az üvegkereskedők és a vendéglősök az iparkamara útján tiltakozni fognak. Kérni fogják, hogy legalább az üvegek ürmértékhitelítését ne kelljen minden évben újból megejteni.

A Sfatul az üzlethelyiségek béridejének rövidítése ellen. Bukarestből jelentik: A Sfatul Negastorasc elhatározta, hogy memorandumot terjeszt a kamara elé, amelyben kéri, hogy az üzlethelyiségek felmondására vonatkozó időt két évben állapítsák meg a törvényben megállapított egy év helyett. Kéri továbbá, hogy bizottságokban a kereskedelmi kamarák megbízzottja is helyet foglalhasson.

A vámtarifa módosítása. Bukarestből jelentik: Az iparostanonok othonának felavató ünnepélyén Constantinescu Tancred ipar- és kereskedelmi miniszter beszédet tartott, amelyben a következőket mondotta többek között: „Örömmel közölhetem önökkel, hogy a kormány belátta ismételt kéréseik alaposágát és elhatározta a vámtarifának a hazai ipar érdekében történő módosítását. Most már csak a végrehajtás marad hátra.“ Az „Argus“ ennek a nagy horderejű kijelentésnek hitelességét ellenőrizni akarván, megkérdezte Gheorghiu pénzügyi államtitkárt, aki azt válaszolt, hogy a pénzügyminisztérium nem tud semmit erről a kormányhatározatról. A lap rámutat arra, hogy ez a bizonytalanság nagyon kellemetlen és ártalmas és kéri a kormányt, hogy hivatalos kommunikációban ismertesse álláspontját a vámtarifa módosítására vonatkozólag.

Megnyitották a budapesti tenyész-állatvásárt. Budapestről jelentik: Az Országos Tenyész- és Haszonállatvásár ezidei tenyészállatkiállítást pénteken reggel vezeti be a hivatalos bíráló. Pénteken délután mutatják be a kiállítást a sajtó képviselőinek. Szombaton nyílik meg a kiállítás a nagyközönség részére. A tenyészállatvásár szombaton, vasárnap és hétfőn reggel 8-tól este 6-ig lesz nyitva. Hétfőn azonban már megkezdődik az eladott állatok elszállítása. A tenyészállatvásár iránt az egész országban nagy érdeklődés nyilvánul meg. Alig van gazdasági egyesület, amely nem testületileg vesz részt a kiállításon. A tenyészállatvásárral kapcsolatban, amelyet baromfi-kiállítás és gazdasági gépek kiállítása egészíti ki, az OMGE és szakosztályai egész sor ülést tartanak, amelyeken az aktuális gazdaságpolitikai kérdésekben országos jelentőségű ahtározatokat hoznak.

Soronkívüli vagonok élelmicikkek részére. Bukarestből jelentik: A CFR. vezérigazgatója elrendelte, hogy a burgonya, maláta és vetőmagszállítmányok számára soronkívül és azonnal rendelkezésre bocsátandók a szükséges vasuti kocsik.

A román-belga adósságok rendezése. Brüsszelből jelentik: A román kormány hivatalos delegátusai ideérkeztek és tárgyalásokat folytatnak a román adósságok rendezése végett.

A bécsi marhavásár. Bécsből táviratozzák A főlhajtás 2887 darab volt, közöttük 565 román áru. Prima áru árban nem változott. Gyöngébb ötszáz koronával olcsóbb. (Saborszky & Fia cég jelentése.)

Saborsky József és Fiai cég

Wien, III. 4 ST. Marx. Sürgőncim: Saborskysöhne
Wien — Élőállat-küldemények címe: Saborsky József és Fiai, Wien ST. Marx. — Husküldemények címe: Saborsky József és Fiai, Wien, Grossmarkthalle.

VÁSÁROLJON A TERMELŐNÉL!

EREDETI GYÁRI ÁRAK!

GYAPJUIPAR R.-T.

SAJÁT GYÁRTMÁNYU GYAPJUSZÖVETEK.

CLUJ, CALEA VICTORIEI 24.

יין כשר של פסח

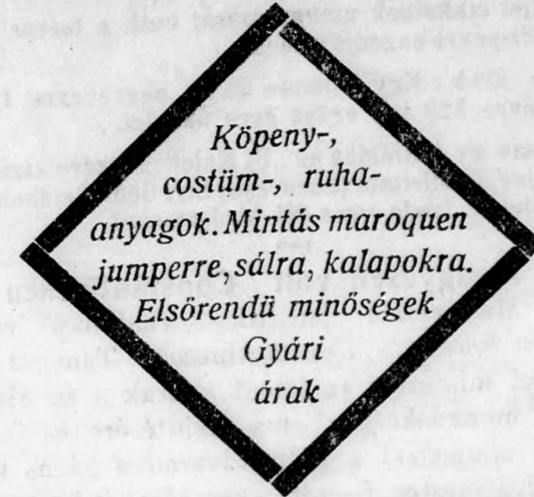
יין כשר של פסח

יין כשר של פסח

Kóser husvétii erdélyi uradalmi fajbörök nagybani elárúsítása Bognár és Szántó Erdélyi Kereskedelmi R.-T. Cluj, Calea Regele Ferdinand 70. sz.

יין כשר של פסח

A tavaszi divat legszebb anyagai nagy választékban megérkeztek

Köpeny-,
costüm-, ruha-
anyagok. Mintás maroquen
jumperre, sálra, kalapokra.
Elsőrendű minőségek
Gyári
árak

Grünwald és Steiner

női divatkülönlegességek áruháza
Cluj, Piața Unirii No. 12. Telefonszám 9-61

**Öltönyök
Raglások
Ulsterek**

és a tavaszi divat összes ujdonságai
Szántó & Komlós
férfi-, fiu- és gyermekruhatelepei

CLUJ

Piața Unirii 14

ARAD
Színházépület

SATU-MARE
Színházzal szemben

Ha művészi kivitelű

butort, zongorát

akar venni, ne Marosvásárheiyre és teki nts
sajnálja az utat meg a
SZÉKELY ÉS RÉTI
ERDÉLYRÉSZI BUTORGYAR RÉSZV.-TÁRS. butortermel-
sztalosok furnírszükségeiteket legolcsóbban itt szerezhetik be

Zeiss, Busch és Rodenstock-féle szemüvegkülönlegességek orvosi rendeletre, választás vagy minta szerint

KUN MÁTYÁS FIA

60 év óta fennálló üzletében
CLUJ-KOLOZSVÁR, C. VICTORIEI 2.

**Házassulandók
figyelmébe**

Saját érdekében
győződjön meg,
hogy butorait mégis
csak

**Fischer Albert
és Társa**

cégnél szerezheti be
a legolcsóbban.
Figyelni a címre!

Gyári lerakat Cluj, Calea Regele Ferdinand 61. sz.
Telefon 5-79 Gyártelep: Gherla

Értesítés

A tisztelt érdekeltek nb. tudomására hozzuk, hogy gyárunk kizárólagos romániai képviselőjét bizományi raktárral kapcsolatban

Grossmann Jenő vas-, fém- és műszaki kereskedő cégnek Oradea-Mare

Baross-u. 10. sz., telefon 286, sürgőnycim „Grossmaschin“ adtuk át, aki elismert kiváló minőségű tégelyacélból (Extra Qualität Tiegelgusstahl) készült

gatter-, kör- és hasasfűrészzeinket

eredeti gyári áron hozza forgalomba. Kérjük nb. rendeléseiket és mindennemű levelezést képviselőtünkhöz intézni.

„ADLERWERK“
Krumm & André fűrész-, kés- és szerszámgyár
Remscheid

Grossmann Jenő cég, Oradea-Mare, Baross-u. 10. sz. egyéb külföldi képviselői és irokkatai

Jakob Poljansk, Zirl:
kiváló minőségű plankások, Krajnai fejszék, Melerin-fejszék és Capinák

M. Brill, Treibrömmfabrik:
géphajtósíjak, crouponok, varró- és kötőszíjak, szíjsávok (gépszíjkülönlegességek direkt megrendelésre) garantált legjobb minőségben

Richard Klinger, G. m. b. H.:
elismert legjobb „Klingerit“ tömitések, Klinger-féle vizállásmutató üvegek és készülékek, tömszelence-tömitések

Ing. Karl Morgenstern:
vizderítő készülékek

SZÍNHÁZ - MŰVÉSZET

A ROMÁN OPERA HETI MŰSORA

Szerda: Sába királynője.

A MAGYAR SZÍNHÁZ HETI MŰSORA

Szerda: Sultana. Operette ujdonság először. Premier-bérlés 47.

Csütörtök: Sultana. Másodszor. Napibérlés 102. C.
Péntek: Sultana. Harmadszor. Napibérlés 103. A.
Szombat délután 3 órakor: Az Uferini illuzionista-csoport vendéjátéka. Esti helyárral.

Fél 6 órakor: Az Uferini-csoport vendéjátéka. Esti helyárral.

Este 8-kor: Sultana. Negyedszer. Napibérlés 104. B.
Vasárnap délelőtt 11 órakor: Hevesi Piroska hangversenye. Mérsékelt helyárral.

Délután 3 órakor: Uferini. Esti helyárral.

Fél 6 órakor: Uferini. Esti helyárral.

Este 8 órakor: Sultana. Ötödször. Bérlészünetben.

Hétfő d. u. fél 6 órakor: Uferini. Esti helyárral.

Este 8 órakor: Sultana. 6-szor. Bérlészünetben.

Kedd délután 3 órakor: Uferini. Esti helyárral.

Fél 6 órakor: Uferini. Esti helyárral.

Este 8 órakor: Sultana. 7-szer. Bérlészünetben.

MOZGÓK MŰSORA

Szerda, március 19.

Select-Mozgó: *Bölcs Nánán.*

Uránia-Mozgó: *A briganti.*

Apolló-Mozgó: *Páris csöcseléke II. rész.*

Első Erdélyreszi Ékszerárúgyár

Cluj, Calea Regele Ferdinand 19. szám
Telefon interurban 2-13 * Sürgőnyc.: Juvaere, Cluj

Ékszerárúgyártás, nagykereskedés

Fogózárt arany * Arany, ezüst és platina-beváltási és forrasztó **

Kienle és Schwarzwaldi órákban, valamint kinaezüst tárgyakban nagy irokkatai

Osak vizontelárusítóknak!

Raglánok,

öltönyök, gyermekruhák megérkeztek

M. Neumann

céghez Cluj,
Piața Unirei 14.

Telefon 431.

Havre—New-York

Gyorspostajáratok

Kanada—Kuba—Mexikó—New-Orleans
Haiti—Antillák—Eszakafrika felé

Felvilágosításokat nyújt:

SOC. „SARNIA“

Pasagiul Comedia
BUCURESTI

és „RECLAMA“ CLUJ

Rador 902

Önmaga ellen vét, ha nem Nagy és Szilágyi-

nál festeti és tisztítja ruháját. Cluj, gyár Strada Barjiu (volt Malom-utca) 4. Felvételi helyek: Kosuth Lajos-utca 36. és Galamb-utca 23. szám alatt

Használjunk kizárólag

PLANTOL

legjobb növényzsirt, mert ez tiszta, egészséges és kiadós!

כשר ושל פסח
áru

Főtisztelendő Fuchs Benjámín nagyváradi főrabbi felügyelete alatt készül, szigorúan ortodox rituális előírás szerint.

Képviseli: HIENZ VILMOS Cluj

Házle-

bontás

miatt

Szabó Jenő

divatáruházát

a
városháza előtti

(Strada Regina Maria)

ideiglenes
épületébe
helyezi át

APRÓHIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szö 3.—, vastag betűvel 6.— lej. Legkisebb apróhirdetés 30 lej. Allástkeresőknek 30% kedvezmény.

Nagas árban veszünk

butort, szőnyeget, porcellánt, zongorát, Wertheim kaszát egész lakásberendezéseket. Meghívásra házhoz megyünk.

Beck és Benjámín

Oradea-Mare
Strada Cocalniceanu
Telefon 17-03

Olesón kiárúsítjuk raktáron levő perzsa és gyári szőnyegeket, ebédő-, hálóberendezéseket, antik butorokat.

Posztószakmában teljes jártassággal bíró segédet azonnali belépésre keres Grünfeld Henrik Satumare Piața Bratianu 2. 6970

Károlyi Mihály emlékiratai: Egy egész világ ellen. Ára 260 lej. Uj Kelet könyvostálya.

Nyárfarókné (fehér nyárfa) minden méretben kapható. Schwartz Izsák Alesd 2. 9968

Eladó Săcueni-Székelyhidon, Biharmegyében, piactéren egy három üzlethelyiséggel 15 szobás lakással bíró emeletes ház. Ertekezni Fenyvesi Ferencnél, Mezőtelegden. 6964

Románul, magyarul és németül perfekt beszélő intelligens fiatal ember utazói állást keres bármely szakmában. — Leveleket „Ambiciós” jellegre a kiadoba kér. 6966

Megvételre keressük a Mult és Jövő zsidó folyóirat összes megjelent számaikat. Reingewürtz győgytár Petroseni. 6969

Négy nagyobb gyermekhez intelligens, lehetőleg francia nyelvben jártas német leányt keresek. Ajánlatok Princ Dezsóné Erzsébet Gözmalom Satu-Mare küldendők. 6967

Palesztinátörkép [40/32 cm.] ára 16 lej. Uj Kelet könyvostálya.

CHOCOLAT SUCHARD

ZUM KOCHEN UND ZUM ROHESSEN.

„SIRPINOL“

legjobb szer a légzőszervek megbetegedései ellen. Ugymint: Tüdő- és hörgőhurut, köhögés, számarköhögés és tuberkulozis ellen. Mindenképp kérje házi orvost, hogy „Sirpinol“-t rendeljen!

Kapható minden gyógyszer-tárban

Készíti: Mera Viktor „Fehér Kereszt” gyógyszer-tára Rehinul-Sásesc

Figyelem a nagy vas hid sarkáral A címre fig. ollen

Aranyat, platinát és drágaköveket a legmagasabb árban beváltak. Legelőcsőbb bevásárlási forrás ékszerekben, órákban, dísztárgyakban

Markovits Bernát ékszerész

Lampionok, konfetti, szerpentin és álarc állandó nagy raktára. Gyermekjáték-, rövid- és galanterie áru nagyban és kicsinyben kapható. Gyermekkoscsik és utazóböröndök teljes kiárúsítása. Kérjük kirakati árainkat megtekinteni

Férfi fehérnemű és férfidivatcik-kekből nagy raktárt rendeztünk be feltűnő olesó árak mellett

Eisenstädter Fülöp és Tsa

v. Lakatos-Áruház
Cluj, Strada Regina Maria 13. (volt Deák Ferenc-u.)

Fogcrém KALODONT Világhírű

Képviselet: Hienzjügnökség, Cluj

Modern üvegesiszolda és tüköráruháza PÉCHY ÉS TÁRSA

ORADEA-MARE (NAGYVÁRAD), STR. SAGUNA (KAPUCINUS-U.) 20

Készíti a legszebb tüköröket és butor-üvegeket minden méretben és mennyiségben! Kérjen árajánlatot

HUSVÉTI ÁRU

Értesítjük igen tisztelt vevőinket és a fogyasztó közönséget, hogy ez évben ismét forgalomba hoztuk a tiszta cikóriából készült közkedvelt

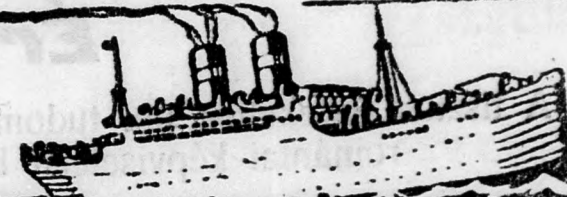
UHU kávépótléket,

mely főtisztelendő **Koppel Reich ur** a budapesti aut. orth h. község főrabbijának szigorú felügyelete alatt készül és ennél fogva rituális szempontból minden igénynek megfelel.

Előjegyzéseket elfogad:

Hienz Vilmos, Kolozsvár,
Bíró József, Nagyvárad,
Trautner Sámuel, Szatmár,
Grosz Lajos és Fia, Temesvár.

Kőbányai Polgári Serfőző- és Szent István tápszerművek r.-t.

FABRE LINE

FRANCIA HAJÓZÁSI TARSASÁG

Direkt vonalak — átszállás nélkül

Constanța

direkt

Newyork

Constanța-Jaffa-Marseille
Constanța-Délamerika
Constanța-Canada

az „Asia” hajó indul 1924 január 16-án

Felvilágosításokért és jegyek iránt érdeklődni lehet „Sarnia” Passagiu Comodia, Bukarest és a „Reclama” Cluj

Radio

DIANA GŐZ- ÉS KÁDFÜRDŐ

ERDÉLYBEN A LEGMODERNEBB ÉS LEGHIGIENIKUSABB

Rapid 4 és 6 csapos sörlefejtő készülékek Gloria és korona dugaszológépek, valamint az összes alkatrészek

külön kaphatók a

Banca Industrială și Comercială, Cluj, Strada Regina Maria 9.

LÁDAGYÁR

Mindennemű ládákat és fadobozokat összeszerelnek és szedett részekben megrendelésre azonnal készítenek és szállítják a legelőcsőbb napi áron

Sajovics és Lebovits fakereskedés és ládagyár Cluj, Strada Cernauti (volt Kajantói-utca) 1. sz. 1122

Carlsbadból közvetlen importált

Engross Endetail

Porcellánedények

u. m. étkező-, teás-, kávékészletek, éttermi-, kávéházi- és háztartási felszerelések. Mindenféle esiszolt üvegáruk, táblatüveg, demjoh, gyógyszerüveg legelőnyösebben bevezethetők

Ausländer Lajosnál Cluj

Piața Mihai Viteazul (volt Széchenyi-tér) 39.

SZERKESZTŐ HIVATAL
Cluj-Kolozsvár
L. Pop, (Branza)
Telefon: 5
és kiadóhivatal
E. N. Sz.
A kéziratok szerkesztésénél
várják. Kéz-
adunk

1924 márc

Sok a kocka, a hónapról... döntse el... jét. Tizez... ezüsttel és... gyermeket... mind a z... százhuszor... vetésről, a... ságnak ü... napra... kockaveté... mikor kö... napja.

Azóta s... ki játékos, ennek az... totta maga... pok megt... ben, csal... városról-v... nok, kik... tes napját... Hámánák... nok közü... sát ismétl... apa a gy... akadtak b... kockavetés... nép lelke... királyné... legszebb l... ben örök... vettetett a... elkerülte... igazság su... keserűség... Örön... ünnepét, derék Mo... mán puszt... megmenek... afelett val... melt végz... Az igazi... előkészülé... el Eszter... ez a lelke... riai emlé... már nem... legendás f... dolatba, e... vannak az... tek, vetné... összes Há... következő... ünnepe cs... mosságé, n... népek köz... multban y... bizakodás... ténelem [... adja. A H... ténelem i... még nem... örök Ach... Áll a tét... nak histó... új erőt a... vetés tétje... a szeretetl... immár s... magunk s... azonban n... ben, de ö... Az t... az a tizez... den zsidó... gyermek... ban. A z